

3.1.2. Retsplejerådet bemærker, at retsmægling adskiller sig væsentligt fra anden konfliktløsning ved domstolene, herunder traditionel forligsmægling, idet det ved retsmægling - i modsætning til traditionel forligsmægling - er parterne selv, der med bistand fra en neutral mægler forhandler sig frem til en for dem tilfredsstillende løsning.

Efter Retsplejerådets opfattelse vil det, når der indføres en permanent ordning med retsmægling, ikke være hensigtsmæssigt at lade ordningen være rent aftalebaseret, som det har været tilfældet under forsøgsordningen. Retsplejerådet finder derfor, at der bør fastsættes visse særlige processuelle regler om retsmægling. Sådanne regler vil efter rådets opfattelse også bidrage til at markere forskellene mellem retsmægling og andre former for forligsmægling.

Retsplejerådet peger endvidere på, at regler om retsmægling kan tænkes udformet på mange måder, herunder med hensyn til omfang og detaljeringsgrad. Efter Retsplejerådets opfattelse er der bl.a. ud fra erfaringerne med forsøgsordningen ikke behov for at fastsætte detaljerede regler om retsmægling ved domstolene, og rådet finder, at lovregler om en permanent, landsdækkende ordning med retsmægling bør begrænses til at angå visse centrale spørgsmål, herunder navnlig processen ved indledning af retsmægling, hvem der kan udpeges som retsmægler, retsmæglingens fortrolighed, afslutning af retsmæglingen og forløbet herefter samt sagsomkostninger ved retsmæglingen.

3.1.3. Retsplejerådet anfører, at retsmægling ikke er et entydigt begreb, og at der i teorien næppe er generel enighed om, hvad (rets)mægling er. Betænkningen indeholder en beskrivelse af mæglingens grundlæggende elementer og de forskellige former for mægling, jf. betænkningen side 32-35.

Kendetegnende for denne form for konfliktløsning er således, at parterne med bistand fra en upartisk tredjepart og under en struktureret proces selv forhandler sig frem til en for dem tilfredsstillende løsning på tvisten. At processen er struktureret betyder, at parterne i løbet af retsmæglingen skal igennem forskellige faser, og at det er mæglerens opgave at lede parterne igennem processen.

En (rets)mægling kan opdeles i følgende faser:

- En *indledningsfase*, hvor retsmægleren og parterne præsenteres for hinanden, og hvor man bliver enige om formålet med mæglingen og fremgangsmåden,
- en *udredningsfase*, hvor parterne redegør for deres ønsker og forventninger til mæglingen.
- en *mæglingssfase*, hvor der føres forhandlinger og præsenteres forskellige løsningsforslag, og

- en *slutfase*, hvor man bliver enige om aftalevilkårene.

Retsplejerådet anfører, at opdelingen i faser overvejende er af teoretisk karakter, da de enkelte faser i virkelighedens verden ofte vil glide over i hinanden. Man kan bevæge sig frem og tilbage mellem de forskellige faser, men ingen af faserne bør springes over, hvis mæglingen skal være vellykket.

3.1.4. Efter Retsplejerådets opfattelse vil det ikke være hensigtsmæssigt at indføre en lovbestemt præcis definition af retsmægling, der i detaljer beskriver, hvad retsmægling er. Retsplejerådet finder derimod, at der bør indføres en bestemmelse, som beskriver processen ved indledning af retsmægling, således at det klart markeres, at retsmægling adskiller sig fra anden indenretlig eller udenretlig mægling.

Retsplejerådet foreslår på den baggrund en bestemmelse om, at retten efter anmodning fra parterne kan udpege en retsmægler til at bistå parterne med at nå frem til en aftalt løsning på deres tvist.

Der henvises til betænkningen side 134-135.

3.1.5. Justitsministeriet er enig i Retsplejerådets synspunkter og forslag, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 (forslag til retsplejelovens § 272), og bemærkningerne hertil.

3.2. *Hvornår kan retsmægling anvendes*

3.2.1. Retsplejerådet anfører, at retsmægling alene bør kunne anvendes i borgerlige sager, der verserer ved domstolene. Hvis parterne i en tvist, der endnu ikke verserer ved domstolene, ønsker at løse konflikten ved mægling, bør en sådan mægling efter Retsplejerådets opfattelse foregå udenretligt. Retsplejerådet bemærker i den forbindelse, at rådet ser positivt på anvendelsen af udenretlig mægling som et egnet middel til at begrænse antallet af tvister, der indbringes for domstolene.

Retsplejerådet anfører, at »sager, der verserer ved domstolene« først og fremmest vil være civile sager, hvor tvisten er indbragt for domstolene ved indlevering af en stævning til retten. Efter Retsplejerådets opfattelse bør retsmægling imidlertid også kunne anvendes i andre sager, der verserer ved retten, og som ikke er borgerlige sager i snæver forstand, herunder navnlig fogsedsager og skiftesager. Som eksempel på sådanne sager nævner Retsplejerådet samværsager, som er indbragt for fogedretten ved indlevering af en fogedbegæring i medfør af retsplejelovens § 598.

3.2.2. Retsplejerådet har overvejet, om der bør gælde særligt lempelige regler for udfærdigelse af en